

1.

Tíz éve nem esett rendes hó ebben az országban.

Hiába hozta létre a kormány az úgynevezett OP törzset, az erre szakosodott emberek továbbra is tehetetlenek az időjárással szemben. Nevezzük nevén: a téllel. Ezt nem politikai meggyőződésből gondolom, hanem pusztán gyakorlati megfigyelésből. Tíz perce állok a villamosmegállóban.

Ha tegnap este nem döntök le két adag pálinkát, most az autómban zötykölődnék Buda felé. Fűtés, zene és a kényelmes illúzió, hogy az ember uralja a körülményeit. De az élet ritkán kérdez előre.

Na, de egyszer válik keresztapává az ember! Van persze, akinek ez többször is megadatik. Nekem életem harmincnyolcadik évében került sor erre a meglepetésre. Így aztán itt állok, féljózanul, didegve, egy villamosra várva, amelyről lassan azt hiszem, hogy csak elméleti fogalom.

A kezemben egy Vércse utcai gyros. Paradicsom, káposzta, hús, tejföl – egy gondosan összeállított kombó, smirgliszerű papírba csomagolva. Kissé száraz. Ezt egy fél liter kólával illetett volna megelőzni, de az ember mindig csak utólag okos. Talán jobb is így; nem kellene okoskodnom a gasztronómiáról.

Néhány éve ugyanis már megpróbálkoztam ezzel a világgal. Egy mikrós pizzával. A TikTokon láttam, ott minden egyszerűnek tűnt: a videó készítője egyetlen mozdulattal aprította fel a

feltéteket, mintha a keze nem is valós időben dolgozna. Nekem ugyanennyi idő alatt sikerült megtalálnom a konyhakést, majd további percekbe telt kiengesztelnem a macskámat, Frodót, akinek a farkára a kísérlet során hatszor léptem rá.

Hogy miért Frodó? Egyszer lenyelte a feleségem gyűrűjét. Meglett. De ezt most hagyjuk, mert reggelizem. Legalábbis annak nevezem, amit csinálok.

Ha még öt percig nem érkezik meg a villamos, telefonálnom kell Radnai úrnak. Már látom magam előtt, ahogy teafőzőre emlékeztető feje lassan elvörösödik, az ablakhoz lép, és mérlegeli, melyik emeletes ház tetejéről volna érdemes lehajítania a havi bónuszomat.

A késést sosem tűrte a szerkesztőségben. Ilyenkor mindig Márta, a titkárnő, mondta ki a végső ítéletet, csendesen, tárgyilagosan, mintha nem is emberi sorsokról lenne szó: „A főszerkesztő élete nemcsak játék és mese.”

A hideg, aljas módon bekúszott a sálam mögé, szemtelenül piszkálta a nyakamat, mintha valami titkos, féltve őrzött vallomásra éhezne. A lábujjaim türelmetlenül mocorogtak a bakancsom orrában, amikor a távolból végre feltűnt a sárga villamos, tompán csörmpölve, mintha maga sem lenne biztos benne, hogy érdemes megérkeznie.

Amikor felszálltam és elfoglaltam egy üresen maradt ülést egy feltűnően elhanyagolt, bozontos szakállú férfi mögött, valaki megszólított.

– Na, szia.

A hang közvetlen volt, túlságosan is. Aztán folytatta.

– Most be kell vallanom neked valamit. Nem vagy vesztes. És nem vagy elveszett. Mert az egyetlen, aki kiutat ismer a lelked

gyötrelmes kényszerbörtönéből, az te magad vagy.

Pislogtam.

– Nem hiszel nekem? Akkor elmondok még valamit. Ehhez azonban egyetlen dolgot meg kell tenned. Bekövetned engem. Figyelemmel kíséred a bejegyzéseimet. Puszika.

Csak ültem, és néztem magam elé. A hegylakó bácsi, fene tudja, melyik csatából származó, kabátgallérját bámultam, tele rejtélyes, talán nyomozatilag is megfejthetetlen szakadásokkal. Nem tudtam eldönteni, hogy ez a sok lélekmelegítő mondat valóban nekem szólt-e vagy csupán valami furcsa rendszerhiba következménye.

Egy dolog azonban biztos volt: kizökkentett. Olyan mondatokat hallottam, amilyeneket még a feleségem sem intézett hozzám az együttélésünk teljes ideje alatt.

Lassan megfordultam. Óvatosan. Túl óvatosan. Úgy, mintha attól tartanék, hogy három Hős utcai késre kell előre felkészülnöm.

Ehelyett egy magas, hosszú hajú tinilány állt ott. Vastag kabát volt rajta, szürke, kissé olyan macskaszerű nadrág. Egyetlen laza mozdulattal a bal válla mögé rántotta a haját, a mobilja kijelzőjére mosolygott, kacintott, a nyelvét is kidugta egy pillanatra.

– Puszka, cső – mondta.

A tekintetem átvándorolt a villamos túlsó oldalára, ahonnan éktelen, kontrollálatlan röhögés harsant fel. Három srác állt ott, egyetlen nagy zacskó chips köré szerveződve, mintha valami közösségi rítust gyakorolnának.

A középső tartotta a zacskót. A két oldalán álló cimborái vakon nyúltak bele, hatalmas maréknyi zsákmányt téptek ki belőle, majd nevetve, sietség nélkül tömték a szájukba, mintha az egész jelenet nem a nassolásról, hanem a rend megbontásáról szólna.

– Ezt te minden nap megcsinálod?

– Hagyjad már, ebből él...

– Nekem is küldenél egy puszit?

A tekintetem ösztönösen visszacsúszott a lányra. Várakozva néztem rá, mintha bennem is ott motoszkálna valami kiéhezett kíváncsiság: vajon mit válaszol.

A lány arca lassan elvörösödött. Lesütötte a szemét, a fejét enyhén oldalra billentette, és hagyta, hogy a haja most már valódi védőfüggönyként lógjon az arca elé. Mintha nemcsak őket, hanem az egész helyzetet próbálná kizárni a világból.

A srácokat ez egyáltalán nem zavarta. Nevetve dobálták felé a puszikat.

Jól megnéztem őket. Középiskolások lehettek, legfeljebb egy-két évvel idősebbek a lánynál. A hangjukban ott volt az a túlfűtött lelkesedés, amely nem is igazán a célpontjuknak szólt, hanem egymásnak, annak az érzésnek, hogy most együtt valami határt lépnek át.

– Nézzél már rám, édes, meghalok nélküled!

– Akkor találj ki gyorsan valamit, mert mindjárt leszállunk!

A harmadik felnevetett. A közepső jókedvűen oldalba bokszolta a társát, majd egy marék chipset tömött a szájába. Végül, mint névtelen vezéregyéniség, intett egyet, és a következő megállónál leszálltak.

A villamos csendje visszarendeződött.

A tekintetem újra a lányra vándorolt. Egy újabb hajcsapás, egy gyors mosoly, a csípő könnyed mozdulata – és már kezdte is.

– Sziasztok, itt vagyok újra!

Behunytam a szememet, és visszafordultam. Igen. Inkább az igénytelen bácsi tarkóját néztem magam előtt, a kabátján sorakozó moly rágta nyomokat.

Kellett némi idő, mire feldolgoztam mindazt, ami a villamoson történt. Ehhez elsősorban egy bitang erős kávéra volt szükségem, amit egy negyedik kerületi, meglepően népszerű kávézóban szereztem be. Negyedórás késésben voltam, de úgy ítélt meg, ennyi hiányzásért még nem fejeznek le azonnali hatállyal.

Leültem. A kabátomat a szék támlájára terítettem, és magam elé bámultam, mint aki épp egy bölcs, sokatmondó idézeten dolgozik. Valójában kérdéseim voltak. Egyszerűek, mégis kellemetlenek. Mi történik ebben a világban?

Arra viszont nem számítottam, hogy ugyanezzel a kérdéssel fogad majd Radnai úr a szerkesztőség folyosóján.

Még a téli szünet alatt frissen festett falak szaga sem jutott el az orromig, amikor goromba tekintettel közelített felém. Ősz szemöldöke mérgesen meredezett, mintha külön életet élne.

– Mi a fene van ebben az átkozott világban? – mordult rám.

Az órájára pillantott. A mozdulat szemmel láthatóan tovább emelte a vérnyomását.

– Ennyire tiszteljük a felettesünk kérését, Fekete úr? Fél kilenc van. Délutános műszak. Mi folyik itt? Ez itt kerékpárgyár?

Sóhajtottam egyet, de mielőtt megszólalhattam volna, felemelte elefánttalpnyi, nyitott tenyerét.

– El se kezdje! Lemaradt a reggeli mítingről. Irány, dolgozzon!

Engedelmesen bólintottam, majd elindultam. Jámbor mosoly ült az arcomon, miközben elhaladtam mellette, és azon töprengtem, vajon életben maradtak-e mindazok, akiket Radnai úr valaha pofon vágott.

2.

Amint beléptem a szerkesztőség ajtaján, azonnal magával ragadott a zaj. Telefonok csipogtak, billentyűzetek kattogtak, beszélgetések zizegtek a levegőben. Minden egyszerre zajlott, mégis mintha minden hang külön ütemben dobogott volna. A falak hideg szürkéje és a fluoreszkáló fény élesen világították meg az asztalokat, mintha a figyelmet direkt a monitorokra akarnák terelni.

A káosz minden részletben jelen volt: papírok, jegyzetek, laptopok, telefontöltők heverték szanaszét. Valaki kávéval rohant el mellettem, a frissen főzött kávé illata és a nyomtató füstös aromája keveredett a gyorséttermi kaják maradványaival. Minden szag harsányan, közvetlenül ért engem, és egy pillanatra szinte elnyomta a gondolataimat.

Az asztalok között haladva láttam, ahogy a kollégák egyszerre több dolgot csinálnak. Egyikük épp interjút szervezett telefonon, a másik monitorján a közösségi médiát böngészte, és közben jegyzetelt. Éreztem, hogy minden perc számít, minden pillanatnak súlya van.

Minden sarokban apró szigetek voltak, ahová valaki elvonulhatott, de a zaj mindenhova beszivárgott. Még a nyomtatóterem zúgása is, amelyet ritkán látogattam, olyan nyomasztóan kavargott a háttérben, hogy beleégett a gondolataimba.

Ahogy elindultam az asztalok között, észrevettem a fiatal újságírókat, akik minden mozdulatukkal versengtek az idővel. A levegőben érezni lehetett a feszültséget: mindenkinek fontos volt, hogy

elsőként jelenjen meg a hír, hogy a cikk, a fotó, a social media poszt már élő legyen, még mielőtt bárki más megcsinálhatná.

Én pedig csak lépkedtem, igyekeztem látszólag nyugodt lenni, miközben belül tombolt a frusztráció. Minden, amit itt láttam, emlékeztetett arra, miért nem értem ezt a világot. Nem a technológia zavart, hanem a logika, amely irányítja: a gyorsaság, a látszat, a lájkok és a kattintások döntik el, mi számít és mi nem.

Épp egy kolléga ordibált a gépe felett, valaki más nevetett, a levegőben összekeveredett minden hang, és hirtelen úgy éreztem magam, mintha egy külön bolygóra csöppentem volna, ahol minden a hatásról és a megjelenésről szól, de semmi sem a tartalomról.

És ekkor éreztem először, hogy talán a dolgok nemcsak a vlogerek világában, hanem itt, a szerkesztőségben is ugyanazt a logikát követik: gyors, felszínes, zajos. A különbség csupán annyi, hogy itt mindezt „újságírásnak” hívják.

Leültem az asztalomhoz, felnyitottam a laptopot, és rögtön ott termett Sanyi, a magas, kecskeszakállas, kékszemű bohóc, aki mindig képes volt a legkomolyabb pillanatból is poént csinálni. Tina, a szőke, kékszemű, ránézésre cicababa típus, halk, de figyelmes mosollyal lépett mellém, mintha csak ellenőrizné, hogy túléltem-e a reggelt.

– Na, milyen volt a keresztelő? – kérdezte Sanyi, félrehúzott szemöldökkel, mintha már előre tudná a választ.

– Nem keresztelő volt – morogtam, a billentyűzet fölé hajolva.

– Hanem azt ünnepeltük, hogy keresztapuka leszek!

– Miért, mi a különbség?

Tina az asztalom fölé hajolt, a szőke hajtincsei finoman keretezték az arcát.

– Kijózanodtál, madárka? Jesszus, hogy nézel ki!

– Neked is jó reggelt, Aranka!

– Fiú lesz vagy lány?

– Majd eldönti, ha tizenennyolc lesz! – nevetett Sanyi, mire keserűen ránéztem és hátradőltem a székben.

– De bunkó vagy! – szólt Tina, arcán mosollyal, de látszott, hogy kicsit megszeppent.

– Most miért? Mi rosszat mondtam? Ez egy ilyen világ! – vágta rá Sanyi, kezeit széttárva, mintha mindent elmagyarázott volna.

– Milyen világ? – kérdeztem, a billentyűzet fölé görnyedve, érzékelve a szokásos iróniát.

– Amiben már semmi sem úgy működik, mint régen! – felelte Sanyi, diadalittasan mosolyogva, miközben egy tollat forgatott a kezében.

– Jaj, ne már, te is kezded? – botránkozott meg Tina. – Komolyan, mintha Balázst hallanám! Nem lehet, hogy testvérek vagytok?

– Ne haragudj, pontosan miben is egyezünk Sanyival? – kérdeztem, szemöldököm ráncolva.

– Milyen világban élünk... régen minden jobb volt, hiányzik a mamutkorszak, a tűzcsiszolás... – motyogta Tina, arca féloldalas mosolyban, szinte játékosan, de már érezhetően szúrós a hangja.

– Én mamutot nem is emlegettem! – tiltakozott Sanyi.

– Mert szerinted az rendben van, hogy valaki, aki messziről sem ismeri a kétkezi munkát, megél abból, hogy ül otthon egy pohár víz mellett, és értelmetlen butaságokról beszél a telefonban? – emeltem meg a hangom, a kezemmel a laptop felé mutatva.

– Balázs... inkább ne – szólt Tina, a hangja halk volt, de éreztem, hogy komolyan gondolja.

– Most akkor megbeszéljük, vagy sem? – kérdeztem, miközben a tekintetem Sanyi és Tina között cikázott.

– Ezen nincs mit megbeszélni – felelte Tina, kezeit keresztbe téve az asztal fölött. – Te nem tudod elfogadni, hogy már nem a kétezres évek elejét írjuk.

– Ezt kifejtenéd?

– Vén szivar vagy – vágta közbe Sanyi, vállát lazán hátrahúzáva, mintha minden szava poén lenne.

– Ember, te öt évvel idősebb vagy nálam! – vontam fel a szemöldököm, és halk kuncogás szökött ki belőlem.

– Mi? Komolyan? – nézett rám Sanyi meglepetten.

– Komolytalanul is

– Mindig ilyen morcos, ha másnapos? – kérdezte Tina, a hangja puha, de kíváncsi.

– Látnád, amikor éhes – húzta a száját Sanyi.

– Azt már láttam. Na de ez a pofa, amit ma felvettél, öregem... az élőfába is belekötsz! – sóhajtott Tina, de a szeme nevetett.

– Nem kötök bele semmibe, de valaki árulja már el, hogy mióta lett divat az, hogy valaki magában beszél, riszálja magát és csalogatja a nézőit? Ja, és persze le se szakad a mobiljáról – morogtam, kezemet ökölbe szorítva az asztal mellett.

Sanyi dicsőn emelte a kávésbögréjét

– Na hát, akkor csak nem magában beszél.

Tina kacéran rám mosolygott.

– Istenem, tudom, mivel van bajod.

– Hogy is felejthettem el... – sóhajtottam. – Hát te egy blogossal élsz együtt!

– Az vlogger... – motyogta Sanyi, de Tina közbevágott.

– Nem fognátok be? Először is influenzszer – mondta, majd felhúzta a szemöldökét, és mintha azzal is figyelmeztetett volna, hogy elég volt.

– Mi a különbség? – kérdezte Sanyi, a hangja még mindig játékos.

– Egyik sem fizet adót, és előfizetője a gyorskajáknak – dunyogtam.

– Na sziasztok, én inkább... máshol veszek levegőt – mondta Tina, majd elhúzódott, hagyva minket ketten.

Ha nem ismerném, azt gondoltam volna, hogy a sértődöttek koronázatlan királynőjéhez illő léptekkel vonult el tőlünk. Tina azonban korántsem a nyafogós cicababák közé tartozott. Gyakran tölti velünk az időt. Érti a humorunkat, és bizonyos dolgokban osztja a véleményünket. Távozása azonban kínos csendet hagyott maga után. Ami azt illeti, Sanyit valahogy nem vonzotta magával.

– De komolyan, mamutok? Tűzcsiszolás? Én mikor beszéltem ilyenekről? – méltatlankodott Sanyi.

– Sanyikám, kérlek, ne fárassz, mert ahhoz is érzékeny vagyok, hogy elküldjelek a fenébe! – dobtam oda, és ekkor történt a baj.

Addig lóbálta a fejem felett a kávéját, amíg egy korty a vállamra csurrant, aztán a nyakamba folyt. Felpattantam, a kezembe vettem egy mappát és Sanyira csaptam. Pillanatok alatt dulakodás alakult ki, tolásokkal, ütésekkel és kiabálással, ahogy azt illik. Egészen addig, amíg a többiek közbeléptek, és szétválasztottak minket.

Álltam ott lihegve, nyakig kávésan, a papírjaimmal hadonászva, érezve, hogy ez a reggel már biztosan beírja magát a munkahelyi anekdotáim közé.

3.

Abban Radnai úrral kivételesen mindketten egyetérthettünk, hogy felettébb tanulságos hétfő délelőttben volt részünk. Sanyi kollégám, alighogy papírsebkendődarabokkal bélelte ki az orrlukait, már le is szaladt a sarokra két békehambiért, én pedig roppant kínos negyvenöt percet éltem át a főnököm irodájában. Így jár az ember, ha verekedést provokál a munkahelyén.

Meg kell hagyni, más körülmények között még talán jól is éreztem volna magamat. Kényelmes kanapé, a fejem felett a légkondi langyos lehelete, a falak mentén klasszikus svéd polcrendszer, előttem pedig egy ízléses keretbe foglalt családi fotó. Ezen a képen láttam először – és attól tartok, utoljára – mosolyogni Radnai Tivadart.

Ne feledkezzünk meg róla: a családjával mindenki másképp viselkedik. A főnököm például szívet melengetően tud mosolyogni. Most mit meg nem adnék azért, ha ezen a nyakon öntött hétfő délelőttön felém is megeresztene egy egészen halványkát.

Most pedig jöjjön a spoiler: nem mosolygott.

Hanem kiabált.

Sőt, tévedtem. Üvöltött. Torkaszakadtából.

Ha valaha regényt írnék erről – ami nem kizárt, tekintve, hogy magánkiadásban már öt művem is megjelent –, biztosan egy halodkló autószerelő műhelyét választanám helyszínnek. Egy vérben habzó szájú mestert, aki éppen az ügyetlen gyakornokot torkolja. Csak hogy az allegória teljes legyen.

Felettébb kiábrándító, hogy ebben az esetben a gyakornok szerepét nem egy fiktív figura, hanem én magam töltöttem be.

– Utoljára mondom neked! – Csapott az öklével a dohányzóasztalra Radnai úr, akkora erővel, hogy a boldogan mosolygó családi fotó megbillent, majd hanyatt esett a keretben, magával rántva az idilli pillanatot is.

Bivalykalapácsra emlékeztető ökle még a levegőben remegett, szeme szikrákat hányt, miközben engem vizslatott. Aztán legyintett. Talán úgy gondolta, innen már nincs lejjebb.

Az ablak felé fordult.

A kilátás egyébként gyönyörű volt. A hetedik emeletről széles panoráma nyílt Buda januári arcára, amelyet álmosító ködfátyol borított, mintha maga a város is inkább visszafeküdne aludni. Bár csak akadt volna egy bátor napsugár, amely áttör a felhőkön, mosolyt csal az arcára – vagy legalább enyhít valamit Randai úr gyilkos hangulatán.

De nem akadt.

– Nincs több bonyodalom – fújta oda nekem háttal.

Én pedig csak álltam ott, megadóan, nyakig bűnbánatban.

– Elegem van abból, hogy minden nap rólad szól. Minden egyes nap. Minden egyes reggel.

Ahogy Radnai úr felém fordult, ösztönösen felemeltem a tekintetem – bár ne tettem volna. A szeme... pontosan olyan volt, mint annak az óriás szörnyetegnek a tekintete, amely magával rántja a bölcs varázslót abban a gyűrűs filmben. Igen, abban. A rajongók kedvéért. Nem véletlenül hívják Frodónak a macskámat.

De vissza a gyűlöletet okádó főnökömhöz.

Vezérgorilla módjára tornyosult fölém, felszívta a mellkasát, ujjai remegtek – és én képtelen voltam levenni róluk a szemem.

Őszintén attól tartottam, hogy meg fog fojtani.

– Mondja már meg nekem valaki, mi a búbanatos baja van ennek a Fekete úrnak? Hm?

A hümmögése nyomán megremegett alattam a kanapé ülőrésze. Nem igazán értettem, kinek szól a kérdés, hiszen csak ketten voltunk.

– Mert a Fekete úr elkésik. – Emelte fel krinolinra emlékeztető hüvelykujját. – A Fekete úr nem bír a szájával. A Fekete úrnak ez nem tetszik, az nem tetszik. A Fekete úr verekszik.

Kérdőjelek kavargtak a fejemben, ő pedig ott állt középén, mint egy bántó, gonosz gondolat.

– Ugyan mit kéne csinálnom veled? – folytatta.

A világ legnevetésesebb mimikáját vágta: felhúzta a szemöldökét, kikerekítette a szemét, beszívta az ajkát.

És igen, a borzalmas körülmények ellenére majdnem összeropantam belülről a röhögéstől.

Csakis valami természetfeletti, megmagyarázhatatlan erőnek köszönhetem, hogy sikerült visszafojtanom. Mert ha nem, féltő, hogy a délutánt gorillaürülékként töltöm.

– Válaszolj már, édes fiam! – rikácsolta mindössze pár centire az arcomtól.

Amennyire csak tudtam, összeszedtem minden bátorságomat.

– Mostanában nem vagyok formában.

A szemöldöke visszahuppant, az ajka kibuggyant, majd kiábrándultan felegyenesedett.

– Volnál szíves ezt kifejtteni?

Ekkor éreztem úgy, mintha most húznák ki belőlem azt a bizonyos tört, ami már egy ideje ott volt. Ennek meg kell történnie – még ha elvérzek is.

– Ez az egész! – fintorogtam.

Radnai úr ugyanígy tett. Ő tíz évvel idősebb volt nálam, ha nem tizenöttel, és mondanom sem kell, a ráncok mókásan összefutottak a homlokán.

– Szóval, mi ez az egész?

– A világ... – sóhajtottam, és hátradőltem, hátha sikerül ellazulnom. Nem sikerült.

A gorilla ott tornyosult fölöttem, keze a zsebében, ujjai kíváncsi kis fejecskékként dudorodtak ki a világosbarna vászonnadrágból. Sajnos túlságosan is jó a vizuális képzelőerőm. A banális kép azonnal megjelent előttem: láttam, ahogy az apró fejecskék a vászonnadrág zsebében hirtelen ökölbe rándulnak.

– Milyen világ, Fekete úr?

Felemeltem a karomat, és körbemutattam a viszonylagos nyugalmat árasztó irodában, amely akár egy kisebb tornateremnek is helyet adhatott volna.

– Ez a sok hülyeség! Pontosabban... hát...

– A kollégák?

– Nem.

– Akkor a család? Mikor is váltál el?

– Annak már majdnem nyolc éve – feleltem.

– Ja, igen. És most?

– Most, öt éve vagyok újra házas.

– Azért van piaszagod?

– Nem. Az más.

– Mi más?

– A keresztfiam nyáron születik.

– Gratulálok.

– Köszönöm.

– Jó egészséget a kedves családnak.